

04-02-2005.

אבי שלנו,

כבר כ-5 שנים אתה הולך ונפרד מאיתנו- עם תחילת המחלה בבית עם שושנה ובהמשך בבית הסעודי בקבוץ-בית-תמר, ביה"ח בחדרה ובפרדס חנה.

סביבה אוהבת מאד ליוותה אותך לאורך כל הדרך הכואבת הזו. האהבה והרצון העז לא הצליחו להחזיר אלינו את אבי שלפני תהליך הפרידה.

זו לא הפרידה המשמעותית הראשונה במבוכ החיים. בגיל 14 נפרדת בוונה, עיר לידתך, מהוריך ו-2 אחיותיך, אתה נשלחת לאנגליה וההורים והאחיות נשלחו להשמדה.

בגיל 22 נפרדת מההכשרה החקלאית והבית החם שמצאת באנגליה.

בגיל 23 נפרדת מפעילותך בהעלאת מעפילים מצרפת לישראל.

בגיל 24 נפרדת ממחנה המעפילים בקפריסין שם שהית כשנה יחד עם חברים שבאו איתך למעין-צבי.

הגעת ללמעין-צבי בה ממשית את אהבתך ומקצועיתך בחקלאות לה הוכשרת באנגליה-רפת, גידולי שדה- וממשית את רצונך לחיות בקבוץ.

הקמת בית עם שושנה היקרה. קלטתם את יפה שאך זה הגיעה כילדה מתורכיה ונולדו הילדים יאיר, הבכור, עמיר וכרמית בת הזקונים.

ביתכם הפך לבית פיתוח וחם לעשרות אולפניסטים ובני חברות הנוער- יצרתם קשר חובק עולם עם רבים מהם לאורך השנים. ציונות מעשית ואמיתית.

היית איש רחב אופקים- סקורן, אוהב ספר ומוסיקה- ובמקביל כואב ללא הרף את הפרידה האכזרית מהוריך ואחיותיך ב-1938.

ההתרגשות האדירה עם שפוץ המצבה של אבא בוונה על ידי עמיר וכרמית- נתנו ביטוי מה לכאב העמוק.

האור שהוסיף לך הרבה כוח ושמחה היה עם לידת הדור השלישי. איזה אושר הקרנת בכל מפגש ומפגש עם הנכדים.

קשה לנו מאד הפרידה, כי זו, אכן, פרידה סופית.

בלבינו ננצור אותך תמיד. נוח בשלום על משכבך.

אלהג'יף אלמן
יסה יעני

אבי

כבר עברה שנה מאז עזבת אותנו, בארבעת השנים האחרונות סיבלך היה כה קשה שאפשר היה רק להודות לאלוהים שגאל אותך מייסוריך.

אבל לפני השנים הרעות – היו לנו הרבה שנים טובות! נסענו לטייל ברחבי העולם וגידלנו ילדים מקסימים. היום "הילדים" כבר חיים בזכות עצמם ולא צריכים יותר את תמיכתנו. ובכל זאת מעניין איך כל אחד מהם ירש משהו ממך אשר ילווה אותו כל חייו.

יפהל'ה – הגיעה אלינו חודש לאחר שהתחתנו ולמעשה התחילה בכך את המשפחתיות. יפהל'ה ירשה ממך את האהבה למוזיקה קלאסית, בביתם תשמעו כל יום רק מוזיקה זו.

יאיר הבכור שלנו – ירש ממך את הדייקנות והדבקות בעבודה. העבודה ראשונה בכל, לא חשוב כמה שעות ביום, רק אחר כך יש זמן למשפחה.

עמיר – ירש ממך את העקשנות, אפילו אתה אישרת זאת, אך יחד עם זאת גם טוב לב. עמירי תמיד מוכן לעזור ולתת מכל הלב, בשמחה ובאהבה.

ובסוף הגיעה **כרמית** – האהבה הגדולה שלך. כמה חיכית לבת קטנה משלך. הבת הקטנה הזאת ירשה ממך את הדבר הבולט ביותר, הייקיות שלך, למרות שאתה יליד אוסטריה ולא גרמניה. כן, כולם אוהבים אותה, עליה אפשר לסמוך, והיא עוזרת לכל הפונה אליה.

כן אבי, זה סיכום החיים המשותפים שלנו. אני אמשיך הלאה בטוב וברע – ואתה, אני מקווה, מצאת מנוחה ורוגע. תנוח בשלווה ונפשך תשמור על כולנו...

אוהבת אותך, שושנה

אבי הבר ז"ל

02.02.2005 - 19.11.1924

חזות: גבוה, חתיך, רזה ובעל בלורית
אישיות: יקה מושלם, חרוץ וקפדן, נעים הליכות, מסביר פנים, רקדן בחסד, טוב לב

אבא שלנו

מאחר ונפרדת מאיתנו והלכת לעולמך ולמנוחה שלך,
רצינו לסכם את 80 שנות היותך בעולמנו, למען ידעו הדורות הבאים כמה אהוב היית.
כמה אנו, ילדיך ומשפחתך הקרובה אהבנו אותך;
כמה אהבו אותך המשפחה של אמא שאימצו אותך בחום כבן משפחה;
כמה אהבו אותך והעריצו אותך האולפניסטים והמתנדבים הרבים שנחתו בקיבוץ, ובני
משפחותיהם;
ולמה...

עברת תלאות רבות כנער ובחור צעיר בזמן מלחמת העולם השנייה. גדלת ובגרת במחנה עבודה
ללא בית תומך ואוהב, אך הזכרון החזק של הוריך ואחיותך הביאו אותך להכרה שבית ומשפחה
זה ערך עליון.

ולכן חיפשת ומצאת את האשה הנכונה – אמא שלנו – שתקח אחריות ותבנה לך בית אוהב
ובטוח לך ולילדיך. כחודש לאחר הנישואין כבר הבחינו ברוחב ליבך כאשר אימצת את יפה, לפני
שתביא ילדים משלך לעולם, שתהיה לך בת! ואז אנו – שלושת ילדיך – נולדנו אחד אחר השני.
לא היה לך הרבה זמן לטפל בנו אך נטעת את הביטחון שאתה פה בשבילנו.

העבודה וההצלחה של הקיבוץ היתה משימה שנרתמת אליה ולעיתים קרובות בערבים אמא
נאלצה לרוץ בשבילי הקיבוץ ולחפש מישהו היודע היכן אתה ומתי תסיים את יום העבודה שלך
(לא היו פלאפונים וגם לא טלפונים בחדרי החברים).

היית צמא ללימודים, לקרוא ולהבין יותר בכל תחום. למדת לבד מתמטיקה והגעת לרמה כזו
גבוהה שיכולת לעזור לחברים שלנו בהכנה לבחינות הבגרות. איך למדת לבד להעזר בסרגל
חישובי. ישבת שעות עם סרגל החישוב לקבל תוצאות מדויקות של חישובים. לך היה יותר קל
לחשב בראש את התוצאה, אך סרגל החישוב נתן את האישור לתוצאה שחישבת לבד.

אנחנו נזכור את הטרקטור "פורדסון 5" שלאף אחד היה אסור לגעת בו. רק אנו זכינו בתור ילדים
לשבת על בירכך ו"לנהוג" בטרקטור ובגיל מאוחר יותר ללמוד עליו נהיגה.

היית גאה בנו, בכל אחד מאיתנו, ונתת לנו את הכח להמשיך בדרך בה בחרנו, אפילו אם לא
בחרנו להמשיך לחיות בקיבוץ, כפי שאתה בחרת וחשבת שזו הדרך הנכונה.
לא נשכח את הצל"ש שהכנת לאמא על 40 שנות נישואין. יום בהיר אחד קמת, הסתכלת לאחור
וראית איזו משפחה טובה ואוהבת עוטפת אותך, וידעת שזה בזכות אמא שאתה בחרת לנו.

היו לך את השטיקים שלך:
* מיסים – מכל דבר טעים ומתוק שקיבלנו ביקשת מיסים...
* אסור להכניס סכין לפה ולמי שמעז – צ'פחה וקריצה אוהבת...
* בשבת בבוקר בזמן שידור יומן השבוע ברדיו, אסור לדבר, אסור לנשום...
* אילצת אותנו ואת אמא להנות מקונצרטים לכינור, אך גם ידעת להאזין ולהנות מהפינג פלוייד...
* הכורסא רק של אבא...

העברת לנו בחינוך ובגנים את התכונות הטובות שלך (וגם את הפחות טובות):
יאיר קבל ממך את החשיבה הראלית, המציאותית. הוא פדנט כמוך ויעדיף לעשות את העבודה לבד כי כמובן הוא יודע יותר טוב מכולם איך התוצאה צריכה להראות.
עמיר קבל ממך את טוב הלב והנכונות לעזרה לכל אחד, כמו גם את היושר האישי שלך.
וכרמית הקטנה שלך קבלה ממך את הייקיות! את החריצות והמסירות האין סופית להתחייבויות אישיות (עבודה, בית, משפחה), כמו גם את הדייקנות האובססיבית.
ולכולנו העברת את הקצב ברגליים...

השארת מאחריך משפחה חמה ומלוכדת. אנו מבטיחים לך לשמור על הקיים.

אבא שלנו – אתה ממשיך לחיות בליבנו.
נזכור אותך תמיד, את אהבתך אותנו, את החיוך האוהד שלך, את הקריצה בזוית העין...
אנו מודים לך על מי שהיית ומה שהיית בשבילנו.

משפחת הבר על דורותיה – יאיר, עמיר וכרמית

אבא

נולדתי בקיבוץ מעין צבי בצל דמותך החברתית האמינה, המוסרית והדומיננטית. כבר בגיל צעיר קיבלתי בגאווה את התואר "הבן של אבי ושושנה הבר" ועם השנים גם "האח הקטן של יאיר הבר".

החמימות, האהבה החזקה המורגשת והבלתי מתפשרת שקיבלתי ממך ומאמא נטעו בי את הביטחון והחוזק לעצב את דמותי / אופיי.

אני זוכר במיוחד בגיל המצוות כאשר עליתי לתורה בבית הכנסת בזכרון יעקב, מרוב התרגשות קפאתי כולי, ואתה באותו רגע קריטי שמת את ידי הקטנה והרועדת בתוך ידך הגדולה החמה, והחום והביטחון שהשרית בי ברגע זה הפשיר את הקיפאון, חיזק אותי ונתן בי את הכח והביטחון להמשיך ולסיים את פרשת השבוע בכבוד.

בגלל אופיי הקשה היו בינינו חיכוכים. רק כאשר התבגרתי ונסעתי לחו"ל, ועקב לימודי הרוחניים, הבנתי למעשה כמה באמת היית 'אבא טוב'.

לימודי הרוחניים חשפו אותי לידע רב כמה נזק יכולים לגרום "הורים גרועים" להתפתחות ילדיהם, ורק אז למדתי להעריך באמת כמה נתת וכמה קיבלתי ממך ומאמא. כל החום והאהבה שנחסכו ממך בילדותך, הענקת בעוצמה לנו – הילדים שלך.

האהבה, הביטחון והחום שקיבלתי ממך ומאמא הם אבני היסוד לכל הישגיי בעבר בהווה ובעתיד. אני רק מקווה שאצליח להעביר את אותו יחס חם ואוהב לילדי שלי, וכמו שגרמת לי להיות גאה בתור בנך כל השנים, אני אגרום לך נחת רוח על ידי העברת טוהר מידותיך לנכדיך.

תנוח נשמתך בגן עדן,

בנך האוהב - עמיר

אבי יקר,

עברה כבר שנה – קשה להאמין.
לעיתים קרובות אני עדיין רוצה לבקר אותך בבית תמר.
קשה להשלים עם הפרידה ממך. השכל יודע, הלב לא מוכן להשלים.
מי כמוך יודע מה קשה הפרידה לאחר שחווית חווית פרידה קשה מכל משפחתך
בהיותך נער בוינה.

למרות שלא זכית ולא התנסת בחיי משפחה רגילים מאז שעזבת את בית ההורים
ועד הקמת המשפחה במעין צבי, ידעת להעניק חום, אהבה ובית פתוח.
בהיותי בת 8 וחצי, ילדה עולה חדשה שרק הגיעה לישראל, זכיתי למשפחה חמה
ואוהבת כאשר קלטתם אותי בביתכם. ואתם – שושנה ואבי – נשואים רק חודש אחד
בלבד עם "המון" נסיון בגידול וטיפול בילדים.

הימים חולפים ונעים לי להזכר בימים רחוקים ומיוחדים אלה.

היום, ביום השנה, שוב נפרדים אנו ממך בכאב ובאהבה גדולה.

יהי זכרך ברוך

יפה .